

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202279
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118202279.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Daša Kontríková, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka Mgr. art. Mgr. D. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, W., zastúpená: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, a otec P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ulica X. P. XXX/XX, D., zastúpený: JUDr. Miroslav Michalička, advokát so sídlom Vajsova 11, Trnava, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava, so sídlom Vajanského 22, Trnava, o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 40P/20/2018 - 999 zo dňa 21. marca 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **s a r u š í a v e c s a v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie a spolupráce v trvaní deväť mesiacov. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vo veci samej na pojednávaní dňa 13.03.2019 mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa obdobie medzi dvomi pojednávaniami účinne nevyužili a bezplatnému poradenstvu sa na úrade ani v Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar nepodrobili napriek dobrovoľne prejavenej záujmu na pojednávaní dňa 30.11.2018 podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie a spolupráce v záujme maloletého dieťaťa. Z doložených zvukovo-obrazových záznamov vyhotovených matkou vyplýva, že rodičia sú v konflikte a ani v prítomnosti maloletého dieťaťa vzniknutý konflikt bez asistencie tretej osoby nevyriešia. Pri odovzdávaní dieťaťa otcom matke o ôsmej hodine ráno v mieste bydliska matky dňa 15.02.2019 zostalo maloleté dieťa pripútané v autosedačke v naštartovanom motorovom vozidle vyše 17 minút, napriek tomu, že precestovalo viac ako 50 kilometrov z miesta bydliska otca v M. do miesta bydliska matky v W.. Obaja rodičia neschopní vyriešiť slovný konflikt týkajúci sa vyšetrenia a liečby kožného ochorenia maloletého ponechali dieťa pripútané v autosedačke s tým, že ani jeden z nich dieťa neodpútal z autosedačky až do príchodu policajnej motorizovanej hliadky, ktorú zavolała matka. K odpútaní dieťaťa z autosedačky, a teda k odovzdaniu maloletého B. otcom a prevzatiu matkou došlo až následne v prítomnosti štátnej polície, a to v čase, kedy vonkajšia teplota ovzdušia dosahovala mínus 1oC. Súd má za to, že toto konanie oboch rodičov nerešpektovalo najlepší záujem dieťaťa, dieťa bolo pripútané v autosedačke v zapnutom motorovom vozidle pred svojím bydliskom, zatiaľ čo rodičia sa slovné napádali a čakali na príchod polície SR. Autosedačka z podstaty svojej funkcie neumožňuje dieťaťu voľnosť pohybu, dvojročné dieťa nie je schopné samo sa uvoľniť z autosedačky a prejsť od otca k matke s následným vstupom do bezpečia domova v byte matky. Pokiaľ k tejto situácii dochádza opakovane a odovzdávanie a preberanie dieťaťa od jedného rodiča druhému rodičovi opakovane zlyháva, tak ako to uviedla matka, dieťa bude považovať nimi vytváranú situáciu za štandardnú a teda bude považovať za samozrejmé,

že ak má byť odovzdané od jedného rodiča druhému rodičovi, je potrebná asistencia policajnej hliadky. Rodičia zatiaľ slovné deklarujú, že takéto odovzdávanie a preberanie dieťaťa nepovažujú za správne a ani bežné u iných osôb v ich okolí; matka prejavila ľútosť nad tým, čomu je ich dieťa vystavené; otec ľútosť neprejavil. Pre súd je nepochybné, že v deň, kedy by dieťa prišlo na to, že iné deti nepoživajú asistenciu polície pri odovzdaní a preberaní medzi rodičmi a vyhodnotilo takéto správanie rodičov za bezohľadné k jeho osobe, maloleté dieťa by bolo vystavené konfliktu lojality k oboj rodičom, s následným pocitom viny aj hanby za svojich rodičov. Obdobnými prejavmi nespôsobujú rodičov ani v záujme zdravotného stavu dieťaťa bolo vyjadrenie matky na pojednávaní dňa 13.03.2019, ktorá uviedla, že kožná lekárka po poslednej kontrole odporučila aplikovať maloletému B. na pokožku krém La Roche-Posay na báze probiotík, ktorý je voľne dostupný v lekárňach. Matka sa vyjadrila, že ňou zakúpený krém nedala otcovi pri odovzdávaní dieťaťa, a ako vyplynulo z vyjadrenia otca, o tomto odporúčaní nebol otec ani matkou informovaný. Otec zase uviedol, že dňa 08.03.2019 išiel so synom ku kožnej lekárke v Senci, a matka po príchode do čakárne za nimi napriek tomu, že mali poradové číslo na ošetrenie, dieťa odtiaľ odvieďa. K tej istej kožnej lekárke v ten istý deň o tri hodiny sa matka vrátila na vyšetrenie/kontrolu dieťaťa.

2. Súd má preukázané, že komunikácia a spolupráca rodičov pri výchove maloletého dieťaťa príkladom opísaná vo vyššie uvedených odsekoch je vážne narušená, medzi rodičmi pretrvávajú mimoriadne napäté vzťahy. Súd zhodnotil doterajšiu komunikáciu a spoluprácu rodičov ako za ohrozujúcu vývin a tým aj najlepší záujem maloletého dieťaťa zo strany oboch rodičov. Nakoľko súd má vážne pochybnosti o predpokladoch oboch rodičov na výkon osobnej starostlivosti k ich maloletému dieťaťu bez ohrozenia dieťaťa, nariadil vo veci znalecké dokazovanie pribratím znalca z odboru detská psychológia s prípadným preskúmaním aj znalcom z odboru psychiatra, ak tak bude indikovať psychológ. Predmetné dokazovanie je časovo náročné, a preto po zohľadnení odporúčania psychológa PhDr. F. O., PhD. rozhodol súd o uložení výchovného opatrenia spočívajúceho v nariadení povinnosti rodičom maloletého dieťaťa podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v rozsahu deviatich mesiacov, keď počet stretnutí a aj frekvenciu ponecháva súd na úvahe psychológa - poradcu po dohode s rodičmi, nakoľko prvoradá je cieľ spoločného poradenstva a nie formálne absolvovanie poradenských stretnutí bez cieľa a len účelovo pre zdokladovanie k súdnemu pojednávaniu. Vzhľadom na vyjadrené závery psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR a tiež závery psychológa Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar súd neurčil subjekt, ktorý toto poradenstvo má rodičom poskytnúť. Je potrebné, aby sa rodičia sami dohodli na výbere jedného akreditovaného subjektu, keďže otec spochybňoval kvalitatívnu úroveň oboch bezplatných možností poradenstva a zároveň obaja rodičia nevnímali seba ako vinných z márneho uplynutia času medzi dvomi pojednávaniami určeného primárne na absolvovanie dyadického poradenstva. Obaja rodičia aj na pojednávaní dňa 13.03.2019 vyjadrili záujem o mediáciu a poradenstvo, a uzavreli dohodu, že sa o svoje dieťa postarajú, a pôjdu spoločne do imunologickej a alergologickej ambulancie bez osočovania sa počas a po skončení vyšetrenia ich dieťaťa, bez vyhotovovania záznamov a bez prítomnosti ich súčasných partnerov. Za pomoci nimi zvoleného špecializovaného zariadenia by mali rodičia pracovať na zlepšení ich schopnosti navzájom komunikovať o výchove maloletého dieťaťa, navzájom sa akceptovať v rolách rodiča a pochopiť, že za výchovu a vývin dieťaťa zodpovedajú spoločne. Celkovým výsledkom nariadeného výchovného opatrenia by malo byť zabezpečiť čo najvhodnejšie bezkonfliktné prostredie v prospech maloletého dieťaťa pri jeho odovzdávaní a preberaní medzi rodičmi.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal odvolanie otec prostredníctvom právnej zástupkyne podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP a navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Súd pri ukladaní povinnosti rodičom sa podrobiť sociálneho a psychologického poradenstvu neuviedol obvyklým spôsob určený rozsah takého poradenstva. Zo súčasnej judikatúry súdov vyplýva napr. rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 11CoP/239/2017 zo dňa 28.2.2018 : "ukladá maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, v rozsahu 10 hodín, po dobu 3 mesiacov, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku." Má za to, že zo súdneho spisu, rovnako ako aj z tvrdení rodičov prezentovaných na pojednávaniach je zrejmé, že medzi rodičmi existujú dlhodobé pretrvávajúce a pomerne vážne konflikty a nehody, dochádza u nich k značným nezhodám vo veci starostlivosti a výchovy maloletého syna B.. Je toho názoru, že ak by Okresným súdom Trnava bol presnejšie určený spôsob, miesto a frekvencia sociálneho a psychologického poradenstva zo strany rodičov, nedochádzalo by k mareniu výkonu takého vychovaného opatrenia a vzhľadom na vyostrenú komunikáciu by nedochádzalo ku ďalším konfliktným situáciám najmä z dôvodu frekvencie poradenstva.

Ďalej uviedol, že v bode 2. predmetného uznesenia, vychádzajúc zo správ psychológom PhDr. F. O., PhD., zastáva názor, že rodičom nebolo jasné za akým účelom a zámerom sa majú zúčastňovať rodičia spolupráce s psychológom - poradcom, čo sa stalo kľúčovým dôvodom pre zlyhanie pokusu o poradenstvo a spoluprácu. S názorom sudu v tomto prípade nesúhlasí. Otec mal snahu sa zúčastňovať poradenstva už v štádiu, kedy súd odporučil psychologické poradenstvo na referáte v ÚPSVaR Piešťany, referát PPS avšak tento pokus nebol úspešným z dôvodu podaného trestného oznámenia matkou za prenasledovanie a podľa psychologičky Mgr. U. spolupráca za takých okolností je vylúčená. Otec na odporúčania súdu zúčastniť sa poradenstva v spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar kontaktoval psychológa poradcu, o čom boli zo stretnutí dňa 11.2.2019 a 4.3.2019 vyhotovené správy. Na pojednávaní dňa 13.3.2019 sa otec a právny zástupca otca vyjadrili, že doterajšiu spoluprácu s poradcom považujú za neúspešnú. Ďalej sa vyjadril k veci k samej.

4. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uviedla, že otec v odvolaní ako jediný dôvod odvolania uvádza nesplnenie procesných podmienok konania. S uvedeným právnym názorom nesúhlasí. Má zato, že na vydanie odvolaním napadnutého rozhodnutia boli splnené všetky procesné podmienky. Hmotnoprávnou podmienkou pre nariadenie takéhoto výchovného opatrenia je záujem maloletého dieťaťa. Aj po splnení tejto podmienky Zákon o rodine dáva súdu dostatočne veľkú diskrečnú právomoc rozhodnúť, či takéto výchovné opatrenie nariadi alebo nie. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne uviedol a pomenoval dôvody, pre ktoré nariadil toto výchovné opatrenie a dôvody, pre ktoré je poradenstvo rodičov v záujme maloletého dieťaťa a podľa jeho názoru boli týmto splnené všetky hmotnoprávne predpoklady pre uloženie výchovného opatrenia. Zákon o rodine neurčuje, že súčasťou nariadenia takéhoto opatrenia je aj určenie subjektu, ktorý poradenstvo vykoná a ani rozsah tohto opatrenia a poradenstva v hodinách. Súd prvej inštancie nariadil výchovné opatrenie, a to povinnosť rodičov podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v rozsahu 9 mesiacov od právoplatnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia. Súd určil rozsah tohto opatrenia na 9 mesiacov, počas ktorých sa majú rodičia podrobiť sociálnemu a psychologickému poradenstvu. Určenie konkrétneho rozsahu hodín, frekvencie poradenstva, či sa bude jednať o spoločné stretnutia alebo z počiatku samostatné sedenia, súd prvej inštancie nestanovil, nakoľko rozsah a spôsob sociálneho a psychologického poradenstva závisí takmer výlučne od odborne spôsobilej osoby, ktorá bude poradenstvo vykonávať a určenie rozsahu hodín, frekvencie a spôsobu poradenstva by mohlo negatívne zasiahnuť do jeho samotného priebehu, ktorý bude odborne spôsobilá osoba považovať za najvhodnejšie. Rovnako súd prvej inštancie nestanovil ani osobu konkrétneho odborníka, ktorý má poradenstvo vykonať, a to z toho dôvodu, aby si rodičia vybrali pre nich najvhodnejšiu odborne spôsobilú osobu, či už poradenstvo platné alebo bezplatné, atď. Rovnako má zato, že výber a dohoda o odborne spôsobilej osobe môžu byť prvým krokom k vyriešeniu vzájomných konfliktov medzi rodičmi, pričom títo sú pod ťarchou právoplatného rozhodnutia nútení sa o odborne spôsobilej osobe dohodnúť. Je toho právneho názoru, že súd prvej inštancie vydal rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a jasne stanovuje povinnosti oboch rodičov, a to po dobu 9 mesiacov sa podrobiť odbornému sociálnemu a psychologickému poradenstvu.

5. Matka má zato, že otec maloletého dieťaťa nemá záujem vzájomné konflikty a situáciu medzi rodičmi vyriešiť, nakoľko na pojednávaní konanom dňa 21.03.2019 sa jednoznačne vyjadril, že mu nebolo známe, z akého dôvodu boli rodičia odporučený k poradenstvu PhDr. O. a rovnako aj podané odvolanie deklaruje jednoznačný postoj otca k riešeniu vzájomných konfliktných situácií medzi rodičmi. Matka mala snahu už pred nariadením tohto neodkladného opatrenia uvedenú konfliktnú situáciu medzi rodičmi vyriešiť. Napríklad dňa 30.11.2018 oslovila psychologičku pani U., stretla sa s ňou a vysvetlila jej situáciu, pričom pani U. bola ochotná poradenstvo poskytnúť. Nakoľko sa však otec k poradenstvu nevyjadril a ani s pani U. nedohodol na stretnutí, poradenstvo byť poskytnuté nemohlo. Ďalej sa matka vyjadrila k zmene trvalého bydliska a k vyjadreniam otca v súvislosti s vecou samou. Matka na záver uviedla, že vníma situáciu tak, že je to práve ona, ktorá sa snaží iniciovať kontakt s otcom maloletého dieťaťa, kontakt s psychológom a riešiť vzájomné konfliktné situácie pokojne a za súčinnosti odborne spôsobilých osôb a je to práve otec, ktorý sa tomuto riešeniu vyhýba a snaží sa hájiť si svoje záujmy. Na základe všetkých vyššie uvedených skutkových okolností a ich právneho posúdenia navrhuje odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané

náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť.

7. Vo veci samej prebieha konanie o vzájomne podaných návrhoch otca a matky na úpravu práv a povinností k maloletému B., pričom v priebehu konania bolo nariadené aj neodkladné opatrenia ohľadom zverenia, výživného ako aj úpravy styku k maloletému.

8. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže v zmysle ust. § 37 ods. 2 Zákona o rodine uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. Hoci zákon hovorí iba všeobecne o odbornom poradenstve, využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Toto poradenstvo vykonávajú psychologické centrá, ktoré sú zriadené pri orgánoch sociálnoprávnej ochrany detí. Poradenstvo súd viaže buď na predpísaný počet hodín, alebo na stanovený časový úsek. Zároveň určuje v rozhodnutí ciele, ktoré má poradenstvo sledovať, napríklad za účelom zlepšenia schopností rodičov navzájom komunikovať o výchove dieťaťa.

9. Rodičia na pojednávaní dňa 30.11.2018 požiadali súd, aby im umožnil riešiť ich vážne narušený vzťah prostredníctvom odborného poradenstva. Zo správy Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar zo dňa 04.03.2019 vyplynulo, že obaja rodičia absolvovali len individuálne poradenstvo aj to len v rozsahu jedného stretnutia s tým, že psychológovi PhDr. F. O., PhD. zhodne uviedli, že im nie je zrejmý účel, zámer a cieľ poradenstva. Odporučil, aby bolo rodičom nariadené záväzné výchovné opatrenie s cieľom zlepšiť ich vzájomnú komunikáciu a spoluprácu v trvaní aspoň jedného roka, pričom počet a frekvenciu by si mal stanoviť po dohode s rodičmi psychológ - poradca, ktorý bude toto opatrenie realizovať. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé a odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o potrebe uloženia povinnosti rodičom podrobiť sa psychologickému poradenstvu, nakoľko rodičia sú v konflikte, pretrvávajú medzi nimi mimoriadne napäté vzťahy a ani v prítomnosti maloletého dieťaťa vzniknutý konflikt nevedia vyriešiť. Súd prvej inštancie bližšie príkladmo popísal problémy medzi rodičmi, pričom vzťahy medzi nimi sú vyhrotené, nevedia spolu komunikovať ohľadom maloletého dieťaťa, a to nielen v súvislosti s odovzdávaním si maloletého, ale ani ohľadom jeho zdravotného stavu, čo môže mať veľmi nepriaznivé dôsledky na psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa.

10. Za dôvodné však považoval odvolací súd odvolanie otca, ktorý namietal nevykonateľnosť nariadeného neodkladného opatrenia, najmä za situácie, keď z obsahu spisu je zrejmé také narušenie vzťahov medzi rodičmi, logickým dôsledkom ktorého je úvaha, že rodičia nebudú schopní sami sa dohodnúť na výbere konkrétneho zariadenia. Hoci súd prvej inštancie odôvodnil z akého dôvodu neurčil subjekt s ohľadom na vyjadrené závery psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR a tiež závery psychológa Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, práve neschopnosť dohody rodičov, ich vyhrotené vzťahy s najväčšou pravdepodobnosťou by spôsobila nevykonateľnosť rozhodnutia, čím by sa zmaril nariadený účel výchovného opatrenia.

11. Odvolaciemu súdu z vyššie uvedených dôvodov neostávalo iné, než v záujme zachovania práva sporových strán na riadny dvojinštančný proces so všetkými jeho atribútmi uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie posúdiť opätovne potrebu uloženia povinnosti rodičom podrobiť sa psychologickému poradenstvu z dôvodu neschopnosti rodičov dohodnúť sa o základných veciach ohľadom maloletého, pričom zväží i subjekt vhodný pre rodičov, kde by mohli absolvovať potrebné sedenia, prípadne zväží opätovne aj časový úsek, počas ktorého sa majú rodičia psychologickému poradenstvu podrobiť, pričom rozhodnutie riadne odôvodní.

13. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).